

PDF hosted at the Radboud Repository of the Radboud University Nijmegen

The following full text is a publisher's version.

For additional information about this publication click this link.

<http://hdl.handle.net/2066/54217>

Please be advised that this information was generated on 2021-09-27 and may be subject to change.

Boom Juridische uitgevers
Postbus 85576
2508 CG Den Haag
T (070) 330 70 33
F (070) 330 70 30
E info@bju.nl
I www.bju.nl

EstateTip Review

Afl. 2006-34

20 september 2006

Heldere verzekeringstaal, maar erfrechtelijk Bargoens?! (II) De begunstiging van 'de kinderen' in een polis van levensverzekering

Op het belang van de begunstigingredacties in een polis van levensverzekering hoeven wij de lezer van *EstateTip Review* niet te wijzen. Dat het erfrecht en het levensverzekeringsrecht begrippen anders invullen, bleek reeds uit *EstateTip Review* 2006-33, met als onderwerp de begunstiging van 'de erfgenamen'. In dit nummer aandacht voor het gebruik van het begrip 'kinderen' in de polis. Wie zijn dat, zo luidt de op het eerste gezicht wat vreemde vraag. Er wordt geleerd dat onder het niet nader gedefinieerde begrip 'kinderen' wordt verstaan: degene waarmee *familierechtelijke betrekkingen* bestaan. Geadopteerde kinderen, erkende kinderen en kinderen waarvan het vaderschap gerechtelijk is vastgesteld, komen derhalve ook in aanmerking. Een pleegkind vist achter het net. Zie Rijkels, *Nieuw verzekeringsrecht praktisch belicht*, Kluwer: Deventer 2005, p. 329.

De vraag komt op wat rechtens is indien een kind vóóroverlijdt? Vindt er plaatsvervulling plaats?

Artikel 7:967 lid 6 BW geeft het antwoord:

'6. Zijn als zodanig aangeduide kinderen als begunstigten aangewezen, dan worden daaronder hun afstammelingen bij plaatsvervulling begrepen.'

Anders dan in het testamentaire erfrecht, zo zou men kunnen betogen, geldt hier derhalve bij een levensverzekeringsrechtelijke 'benoeming' een plaatsvervullingsclausule van rechtswege. Voor de gevallen van 'plaatsvervulling' kunnen we ons inziens terecht in artikel 4:12 BW. Dit volgt ook uit de parlementaire stukken waar is gezegd, onder verwijzing naar artikel 4:10 lid 2 BW, dat de bepaling geen nadere toelichting behoeft (Kamerstukken II 2001/02, 19 529, nr. 3, p. 39).

Het hoeft geen betoog dat daar waar in het testament de prachtigste plaatsvervullingsclausules worden opgetuigd die afwijken van artikel 4:12 BW, het te onderzoeken waard is of ook de begunstigungsredactie vergelijkbare aandacht verdient.

Waarschijnlijk kan men bij begunstigungsredacties überhaupt beter het heft in eigen handen nemen, om in de literatuur gesignaleerde 'knelpunten' te voorkomen.

Zo lezen wij bij Kalkman, *De overeenkomst van levensverzekering*, Kluwer: Deventer 2004, p. 180:

‘De kinderen zijn – mijns inziens – in principe tot de uitkering gerechtigd voor een gelijk deel, tenzij uit de aanwijzing of de verzekeringsvoorwaarden het tegendeel blijkt (art. 6:15 BW). *Naar mijn mening moet echter art. 4:12 lid 2 BW, waarin is bepaald dat zij die bij plaatsvervulling erven, staaksgewijze worden geroepen tot het erfdeel van degene wiens plaats zij vervullen, wel van overeenkomstige toepassing worden verklaard ten aanzien van de onderlinge verdeling van de uitkering.*’ [cursivering van ons, SBS]

Zou over het ‘*staaksgewijs opkomen*’ dan nog twijfel kunnen bestaan? Of bedoelt Kalkman dat het van overeenkomstige toepassing verklaren nodig is in de polis als zodanig?

Voorkomen is beter dan genezen!

Bij Rijkels, *Nieuw verzekeringsrecht praktisch belicht*, Kluwer: Deventer 2005, p. 329 lezen wij dat *plaatsvervulling* op grond van de wet maar *één generatie* plaatsvindt en kleinkinderen van een overleden kind niet bij plaatsvervulling kunnen opkomen.

Wat men hier ook van vindt, indien men eigen teksten ontwerpt kan discussie worden voorkomen.

Tot slot: ook op dit onderdeel geldt dat *polisvoorwaarden* een andere definitie kunnen bevatten. Wij verwijzen u weer naar <www.polisvoorwaardenonline.nl>. De omschrijvingen kunnen flink van inhoud verschillen.

Tot volgende week!